

M18160

1984/1089

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

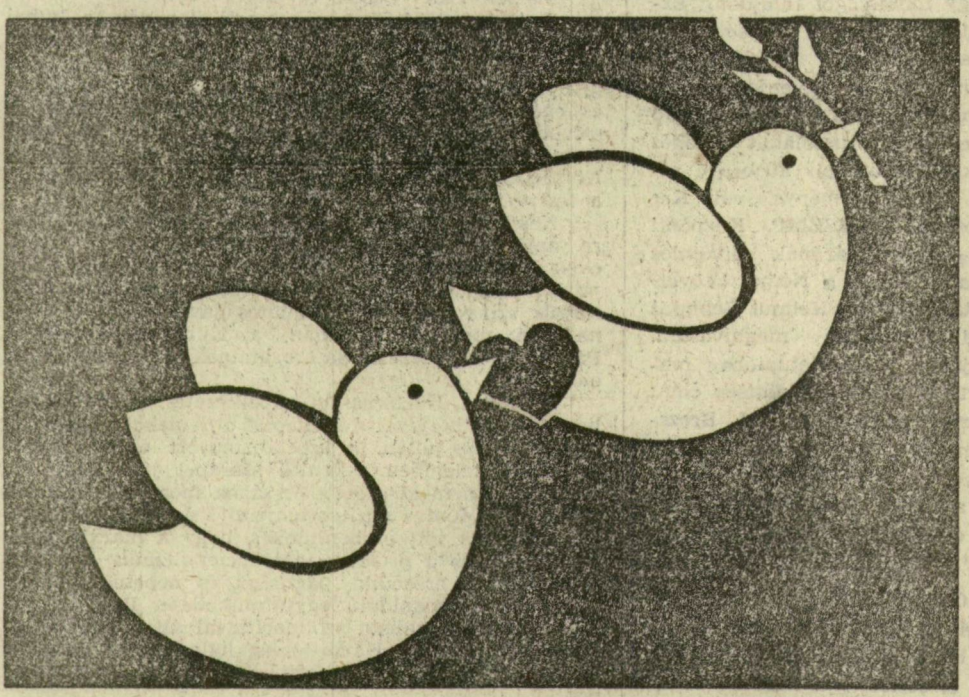
72. évfolyam
306. szám
1982.
december 31.
Péntek
Ára:
1.80 forint

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A megyei pártbizottság állásfoglalása az 1982. évi fejlődésről és a feladatokról a belső oldalakon

A Belváros jövője

BÉKÉS, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐ!

Az új év küszöbén

Bücsúzunk az óévtől, köszöntjük az új esztendőt. Ilyenkor végiggondoljuk családunk, környezetünk, hazánk sorsának alakulását; előretekintünk.

Megyénk lakossága eredményekben gazdag, dicsőséges esztendőt zár. Munkánk értékét növeli, hogy a szocialista építési feladatait bonyolultabb nemzetközi viszonyok, nagyobb erőfeszítéseket igénylő gazdasági feltételek között teljesítjük. Megyénk munkássága, termelékenységének parasztsága, az értelmiségi és az alkalmazotti dolgozók egységes akarattal állnak politikánk mellett. Pártunk kölcsönös bizalmon nyugvó együttműködése a dolgozó tömegekkel, a problémák nyílt fölvetése, kiegyensúlyozott belső helyzetet biztosít — gazdasági gondjaink ellenére is.

Ismételten bebizonyosodott, megyénk párttagsága, dolgozói politikailag éretten, elkötelezetten, felelős módon képesek sikerre vinni a szocializmus ügyét.

A tömegszervezeti, városi, községi és lakóterületi munka számos eredménye bizonyította a közgondolkodás és a cselekvés, a szocialista népi, nemzeti egység további fejlődését.

Köszönetünket fejezzük ki megyénk lakosságának a helytállásért, a lelkiismeretesen végzett munkáért, a cselekvő közéletiségért.

Az új esztendő küszöbén bizakodóak vagyunk. Céljaink megvalósításához reális tervekkel, ezek teljesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezünk. Szilárd a párt és a tömegek kapcsolata, erősödik a szocialista népi, nemzeti egység. Az elkövetkezendő esztendőre olyan tervünk van, amely az MSZMP XII. kongresszusán elfogadott határozatokban foglalt társadalmi és gazdasági célok megvalósítását szolgálja. Am ahhoz, hogy a tervből realitás legyen, kinek-kinek a maga posztján jobban, eredményesebben kell dolgoznia. Minden embertől, minden kéztől többet vár a társadalom. Mindenre számítunk, aki tenni, cselekedni akar szocialista jövőnkért.

Megyénk valamennyi lakosának, minden dolgozó kollektívának és családnak eredményekben gazdag, békés építőmunkát, tartalmas életet, nagyon boldog új esztendőt kívánunk.

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
CSONGRÁD MEGYEI
BIZOTTSÁGA
CSONGRÁD MEGYEI TANÁCS

Gazdagabb kínálat

Színvonalas zöldség-gyümölcs ellátás

Az idén jó színvonalú volt az ellátás zöldségből, gyümölcsből, az előző évinél mintegy 15-20 százalékkal kínáltak több árut a piacon — állapította meg a Zöldker Egyesülésnek az 1982-es tapasztalatokat összesítő jelentése. Az árak viszont a tavalyival összehasonlítva valamivel — 5,6 százalékkal — emelkedtek ugyan, ám ez a növekedés némileg alatta maradt a termelői költségek fokozódása miatt előre tervezetté. Jó néhány terméknek azonban — így például a burgonyának, az almának — a tavalyinál lényegesen alacsonyabb volt az ára. Kedvező változás az is, hogy a fogyasztói igényeknek megfelelően a korábbi évekhez képest növekedett a magasabb feldolgozottságú termékek aránya: így több tisztított — konyhakész — és csomagolt zöldség és gyümölcs került a pultokra.

Amellett, hogy összességében növekedett a piaci felhozatal, az önállósult 16 Zöldért vállalat forgalma a tavalyihoz képest mintegy 5-6 százalékkal csökkent, a több csatornás értékesítés nyomán ugyanis más kereskedelmi szervek fokozottabban kapcsolódtak az értékesítésbe. A vállalati önállóság eredményeként általában rövidült az áru útja, és gazdagabb lett a kínálat.

Növekedett a szerződéses boltok száma, jelenleg már a Zöldért-üzletek 20 százaléka — mintegy 300 egység — ebben a formában üzemel, s a tapasztalatok igen kedvezőek: az üzletek többségében frissebb az áru, és az igényekhez igazodik a választék. Üdviasabb a kiszolgálás is, és nagyobb gondot fordítanak a vevőkör kielégítésére, megtartására.

A Zöldért vállalatok keresik a megoldásokat a gazdálkodás feltételeinek további javítására. Egyik megoldás lehet a közös érdekesség megteremtése a mezőgazdasági partnerekkel. Különösen a költséges tárolásnál kínálkozik erre lehetőség.

A közelmúltban alakult Zöldker Egyesülés — amelynek a Zöldért vállalatok, az áfészek és a Hungarofruit is tagjai — segítséget kíván nyújtani a korszerű gazdálkodáshoz, az új módszerek széles körű elterjesztéséhez, s a termelői kapcsolatok erősítéséhez. Ehhez szakmai információkat nyújt, s amennyiben szükség van rá, az üzletkötéseknél is közreműködik. Munkája hozzájárulhat ahhoz, hogy 1983-ban az idejéhez hasonló, jó színvonalú zöldség-gyümölcs ellátást biztosítsanak a tagvállalatok. (MTI)

A városmagot, az old city szerte a világon szeretve őrzik, féltik. Leningrádtól Londonig mindent megtesznek, hogy a régi épületeket megvédjék. Korunk embere is egyre jobban tiszteli a patinás városképet, és sokszor ezer kilométert is utazik, hogy az építészeti értéket megismerje, megcsodálja. Így vagyunk városunkkal, Szegeddel is. Egyetlen építészeti kérdésben soha nem alakult ki olyan szenvedélyes vita, mint amikor arról volt szó, hogy valamelyik 70-100 éves házat lebontsuk, hagyjuk az enyészetnek, vagy felújítsuk. Nemcsak az érzékeny lelkű, lokálpatrióták, hanem az idelátogató turisták nagy része is ékszerdobozhoz hasonlítja a Belvárost. Ebben az európai mértékkel is bájosnak tartott városban van mit őrnunk, védenünk, és megvallom, külön öröm, amikor arról értesülök, valami történik a városközpont építésében. S most egy újabb dolgról adhatok hírt. A napokban fogadta el a városi tanács végrehajtó bizottsága a Belváros részletes rendezési tervprogramját. Amikor egyik ismerősöm megtudta ezt, felkerekedett: „mondj, mi lesz az utcánkkal”? Nem tudtam mit mondani.

A terv „csak” program. Tizenöt évre előre határozza meg a Nagykörúton belüli terület fejlesztési koncepcióját. A téma mégis megtölt egy vastag kötetet. Hol kezdjem a sort?

Szeged belvárosában 1957 óta közel ötezer új lakásba költözhetek, és 37 intézményt avattak. Nem hinné az olvasó, hogy a következő másfél évtizedben ugyanennyi a vidéken 12 ezer lakás megépítésével számolnak. Meg kell vallani, hogy a városmag igazán a hetvenes években fejlődött, ugyanígy 1971-ben készült el a korábbi részletes rendezési terve, ami döntően azt akarta; Szegednek ez a része a gazdasági, műszaki és esztétikai követelményeknek megfelelően változzon. Az „álom” valóra vált, a Belváros egyenletes fejlődése hozzásegítette Szegedet, hogy arca még jellegzetesebb legyen és különbözőbb a többi városétól. A hetvenes évek végén erősebben jelentkezett az a társadalmi igény, hogy a rekonstrukciót nagyobb ütemben kell folytatni. A tanács ennek hatására is hirdett országos tervpályázatot a „Gyalogos Belváros kialakítása”, valamint „A Bartók Béla tér és környékének rehabilitációja” címmel. A két pályázat alapján az építészek számtalan ötletet is adtak a továbbépítéshez. Ezeket a tanulságokat a DÉLTERV kollektívája is felhasználta, amikor most elkészítette a legújabb részletes rendezési tervprogramot.

A tippem úgy tűnik, örökérvényű, legalábbis a másfél évtizedre, és a program a következőkkel számol: nem segít a Belváros közlekedési gondjain hosszútávon, ha az utakat szélesítik, mert erre nem lesz lehetőség. A gépkocsikat nagy gárzsokban vagy a Nagykörúton kívül lehet majd elhelyezni. A Kiskörúton belül a közlekedés eszköze a kerékpár mellett a villamos, trolibusz vagy autóbusz, illetve mindenkinek a két egészséges lába. Az elgondolás szerint, egy „gyalogos” szegedi Belváros jövőjét, ahonnan hiányoznak az autók, s így a füst, a zaj és a zsúfoltság. Többrészes szerint folyamatosan építik be az üres telkeket, a felújítást pedig épületporontonként hajtják végre. Mindenféle modern építési módszert számúznak ebből a városrészből. Ez a terep sohasem lesz hangos a bulldózerek zajától. És alkalmatlanok az új városrészekben használatos tervezési normák is arra, hogy az ékszerdoboz fénye ne kopjon. Lépésről lépésre, tömbbelsőről tömbbelsőre folyamatosan haladnak az építők, és ez a „lassú ütem” garantálja a történetiséget, az állandó megújulást, a társadalmi, anyagi, szellemi erő minél alaposabb kihasználását. A rekonstrukció figyelembe veszi az épület-tömbök kulturális sajátosságait és a hagyományokat is. A rendezési program egyik sarkalatos pontja: nem szabad kísérletezni a gyökértelel, ettől a területtől idegen, színes — ami olykor felszínes — alkotásokkal.

A koncepció szerint nyolc körzetet osztva fejlesztik a Belvárost. A Nagykörúton belüli terület körzetenként — egy-egy mondattal jellemezve — így gazdagodik majd a tizenöt esztendő alatt. Az első körzet a Leőné körút által határolt városmag, és ott elsősorban az intézmények kapnak helyet. A másodikban (a József Attila sugárút és a Felső-Tisza-part között) a fejlesztést befolyásolja a hídő-kialakítás, ami szintén városképi jelentőségű lesz, és figyelembe kell venni, hogy a településszerkezet ezen a részen műemléki értékű. Ez a tény meghatározza a társasházépítés módját és rendjét. A harmadik körzet (a Csongrádi és a József Attila sugárút közti terület) ugyancsak a társasházépítés színhelye marad. A Csongrádi és a Kossuth La-jos sugárút határolta négyes körzetnek, két fontos központi van, a Szent István tér és Lechner tér — a lakás-, illetve intézménytelepítési terepe. Az ötösben (Kossuth és Tolbuhin sugárút között) a városrekonstrukció minden eleme felfedezhető. A lakás, intézmény, zöldterület kialakításának egyik központi helye. Azt szeretnék, ha a mos Igazgatósága: külön ismeret érdemel a Kiskörúton belüli terület forgalommentesítési terve a fokozott gyalogos átjárórendszerrel. Mindenképpen kívánatosnak tartjuk a régi Hungária-szálloda épületének teljes helyreállítását, beleértve a Dankó-szobor mögötti kis kerti részt is. A rendezési terv nem szól arról, hogy sürgősen meg kellene oldani a Dóm tér nézőterének szétszerelését. Közép-Európa egyik legszebb, legegységesebb terület, nem szabad egész éven át eltakarni.

A rövid ismertetésből bizonyára kitűnik, hogy a cél; az egyes területek eddigi sajátosságai szerint alakuljanak tovább. Vitatkozni lehetne azon, vajon ez esetben a terv szónál alkalmasabb-e a szabályozási rendszer megnevezés? Rendkívül rugalmas a tizenöt éves koncepció. Módot ad, hogy a kereteken belül a mindenkori követelmények anyagi, szellemi lehetősége alapján érvényesüljenek az építészeti törekvések. Csak nevében részletes ez a tervezési program, hiszen aprólékos kidolgozására ezután és folyamatosan kerül sor. Talán sokan hiányolják, Újszeged kimaradt a Belváros ismertetéséből, pedig a Közép fasorig a Tisza bal partja is ahhoz tartozik. Nos, Újszegedre még egy korábbi rendezési terv érvényes és ezért nem szerepel ebben a programban.

A részletes rendezési tervről huszónhármas intézmény, vállalat, társadalmi szerv alkotott véleményt. Javaslataik nem hanyódnak palackpostaként a közömbösség hullámain. Észrevételeiket felhasználják az építészek a továbbtervezésnél. Röviden néhányat ismertetünk, hiszen mindegyik vélemény a szebb Belvárost óhajtja.

A Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Bizottsága: a Belváros karakteres építészeti értéket reprezentál. A fejlesztésnél elsőrendű szempontnak kell lennie, hogy ez tovább gazdagodjon, oly módon egészüljön ki új létesítményekkel, hogy ez a sajátos karakter erősödjék. Úgy is kevés a műemlék, a Belváros egyéni arculatát nem szabad megváltoztatni. A paneles építést a Belvárosban nem tartjuk helyesnek.

József Attila Tudományegyetem: az egyetemi dolgozók és oktatók, de elsősorban a fiatal szakemberek elhelyezésére biztosítsák egy garzonház építésének lehetőségét a Dugonics tér 12. számú épület helyén, amelyet az előzetes tervek szerint majd szanálnak.

Csongrád megyei Múzeum Igazgatósága: külön ismeret érdemel a Kiskörúton belüli terület forgalommentesítési terve a fokozott gyalogos átjárórendszerrel. Mindenképpen kívánatosnak tartjuk a régi Hungária-szálloda épületének teljes helyreállítását, beleértve a Dankó-szobor mögötti kis kerti részt is. A rendezési terv nem szól arról, hogy sürgősen meg kellene oldani a Dóm tér nézőterének szétszerelését. Közép-Európa egyik legszebb, legegységesebb terület, nem szabad egész éven át eltakarni.

Halász Miklós